

KOMMISJONSVEDTAK

2005/EØS/58/15

av 13. februar 2003

om fastsettelse av minstekrav til avlsprogrammer for resistens mot overførbart spongiform encefalopati hos sau(*)

[meddelt under nummer K(2003) 498]

(2003/100/EF)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 999/2001 om fastsettelse av regler for å forebygge, bekjempe og utrydde visse typer overførbart spongiform encefalopati⁽¹⁾, sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 1494/2002⁽²⁾, særlig artikkel 23, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Skrapesyke utgjør et betydelig problem for dyrehelsen i saue- og geitebestanden i Fellesskapet.
- 2) Det finnes ingen validert diagnostisk rutinemetode for å skille mellom bovin spongiform encefalopati (BSE) og skrapesyke hos sau og geit. Det er ikke påvist BSE hos sau og geit under naturlige forhold. Det råder imidlertid en viss usikkerhet om hvorvidt BSE kan ha angrepet sauer og geiter og fortsatt forekommer i denne bestanden. Overførbart spongiform encefalopati (TSE) hos sau og geit utgjør derfor en mulig fare for folkehelsen.
- 3) Forskning har vist at visse prionproteingenotyper hos sau gir resistens mot skrapesyke. De opplysninger som foreligger i dag, tyder på at en lignende genetisk betinget resistens mot BSE forekommer hos sau som utsettes oralt for BSE-angrep ved forsøk.

4) I uttalelsen fra Styringskomiteen for vitenskapelige spørsmål av 4. og 5. april 2002 om sikker forsyningskilde for materiale fra småfe ble det fastsatt retningslinjer for hovedpunktene i et avlsprogram for TSE-resistens hos sau. Komiteen mener at et slikt program bør rettes mot risikopopulasjoner eller risikoområder.

5) Et av kravene til et slikt avlsprogram er et anslag over frekvensen av sauer med genotypen ARR/ARR for hver viktige rase. For å framskaffe disse opplysningene ble det ved kommisjonsvedtak 2002/1003/EF⁽³⁾ besluttet å gjennomføre en undersøkelse av saueraser i medlemsstatene.

6) Det bør være mulig å gi unntak fra kravet om å opprette et avlsprogram i samsvar med dette vedtak for visse raser med et lavt nivå av naturlig resistens og for lokale, stedegne raser som står i fare for å forsvinne fra husdyravlen, som nevnt i forordning (EF) nr. 445/2002 av 26. februar 2002 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføringen av rådsforordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til utvikling av landdistriktene fra Det europeiske utviklings- og garantifond for landbruket (EUGFL)⁽⁴⁾.

7) I sin uttalelse anbefalte komiteen at det ble innført sertifisering av besetninger med ubetydelig risiko for skrapesyke/BSE. En av mulighetene som ble anbefalt, er sertifisering av besetninger basert på full genetisk resistens mot TSE kombinert med regelmessige TSE-undersøkelser.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 41 av 14.2.2003, s. 41, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 140/2003 av 7. november 2003 om endring av EØS-avtalens vedlegg I (Veterinære og plantesanitære forhold), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 7 av 12.2.2004, s. 7.

⁽¹⁾ EFT L 147 av 31.5.2001, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 225 av 28.8.2002, s. 3.

⁽³⁾ EFT L 349 av 24.12.2002, s. 105.

⁽⁴⁾ EFT L 74 av 15.3.2002, s. 1.

- 8) Komiteen anbefalte en omfattende liste over vev hos sau og geit som kan anses å utgjøre en risiko for menneskers og dyrs helse dersom BSE bekreftes eller anses som sannsynlig. I uttalelsen ble det imidlertid presisert at disse vevene ikke vil utgjøre noen betydelig risiko dersom de stammer fra resistente og delvis resistente dyr på under henholdsvis 18 og 6 måneder. Det er hensiktsmessig å fremme utviklingen av sertifiserte besetninger etter disse prinsipper.
- 9) Kommisjonen kommer til å foreslå for Rådet og Parlamentet en endring i forordning (EF) nr. 999/2001 slik at den inneholder et rettslig grunnlag for tiltakene fastsatt i dette vedtak. I mellomtiden bør dette vedtak gjøres som et overgangstiltak.
- 10) Tiltakene fastsatt i dette vedtak er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen —

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Definisjoner

I dette vedtak gjelder definisjonene i vedlegg I til kommisjonsvedtak 2002/1003/EF.

Artikkel 2

Avlsprogram for TSE-resistens hos renraset sau

1. På grunnlag av resultatet av undersøkelsen fastsatt i vedtak 2002/1003/EF skal hver medlemsstat innen 1. januar 2004 innføre et avlsprogram med henblikk på utvelgelse av TSE-resistens hos alle saueraser som er hjemmehørende i medlemsstaten eller utgjør en vesentlig populasjon på dens territorium. Minstekravene for dette programmet er fastsatt i vedlegg I.
2. Medlemsstaten kan vedta at besetningseiernes deltakelse i avlsprogrammet nevnt i nr. 1, skal være frivillig fram til 1. april 2005. Etter den datoen skal det imidlertid være obligatorisk for alle besetninger med høy genetisk verdi å delta i avlsprogrammet.

Artikkel 3

Unntak

1. Medlemsstatene kan gis unntak fra kravet om å opprette et avlsprogram som fastsatt i artikkel 2
- på grunnlag av et nasjonalt program for bekjempelse av skrapesyke framlagt og godkjent i samsvar med kapittel A del I bokstav b) i vedlegg VIII til forordning (EF) nr. 999/2001 som omfatter en løpende aktiv overvåking av sauer og geiter som dør på gården i alle besetninger i medlemsstaten, eller

— dersom Kommisjonen har godkjent medlemsstatens territorium som fritt for skrapesyke i henhold til kapittel A del I bokstav c) i vedlegg VIII til forordning (EF) nr. 999/2001, på grunnlag av resultatene av en fullstendig statistisk undersøkelse.

2. Unntaket fastsatt i nr. 1 skal vedtas i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 24 nr. 2 i forordning (EF) nr. 999/2001.

Artikkel 4

Rammeregler for godkjenning av visse sauebesetningers status som TSE-resistente

1. Innen 1. januar 2004 skal hver medlemsstat fastsette rammeregler for godkjenning av visse sauebesetningers status som TSE-resistente.

Disse rammereglene skal være i samsvar med kriteriene fastsatt i vedlegg II.

2. Det skal ikke anses som et nødvendig kriterium for å utelukke forekomst av TSE i en besetning at den har status som TSE-resistent i henhold til rammereglene fastsatt i nr. 1.

Artikkel 5

Rapporter som medlemsstatene skal framlegge for Kommisjonen

Medlemsstatene skal framlegge følgende rapporter for Kommisjonen:

- a) en rapport om kravene til deres avlsprogrammer som fastsatt i artikkel 2 innen 1. april 2004,
- b) en årsrapport som skal framlegges første gang innen 1. april 2005 om framdriften i avlsprogrammene.

Artikkel 6

Kommisjonens sammenfatning av medlemsstatenes rapporter

Kommisjonen skal framlegge for medlemsstatene en sammenfatning av rapportene den mottar i henhold til artikkel 5, innen tre måneder etter utløpet av fristen for framlegging av rapportene.

Artikkel 7

Gjennomgåelse

Kravene i dette vedtak skal gjennomgås på ny:

- a) på grunnlag av rapportene nevnt i artikkel 5,
- b) med hensyn til raser der det er påvist en alvorlig negativ genetisk virkning i løpet av avlsprogrammet,
- c) i alle tilfeller før 1. april 2005, for å ta hensyn til eventuelle nye vitenskapelige råd.

Artikkel 8

Adressater

Dette vedtak er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 13. februar 2003.

For Kommisjonen

David BYRNE

Medlem av Kommisjonen

---

*VEDLEGG I***MINSTEKRAV TIL ET AVLSPROGRAM FOR TSE-RESISTENS HOS SAUER****Del 1 — Alminnelige krav**

1. Avlsprogrammet skal konsentreres om besetninger med høy genetisk verdi.
2. Det skal opprettes en database som minst skal inneholde følgende opplysninger:
  - a) identitet, rase og antall dyr i alle besetninger som deltar i avlsprogrammet,
  - b) identifikasjon av de enkelte dyr det er tatt prøver av som ledd i avlsprogrammet,
  - c) resultatene av alle genotypebestemmelsene.
3. Det skal opprettes en ordning med ensartet sertifisering der genotypen til hvert dyr som det tas prøver av i forbindelse med avlsprogrammet, sertifiseres med henvisning til sitt individuelle identifikasjonsnummer.
4. Prøvetakingen skal utføres av personale som er særskilt utpekt til dette formål i forbindelse med avlsprogrammet.
5. Det skal opprettes et system for identifikasjon av dyr og prøver, behandling av prøver og levering av resultater som gjør muligheten for menneskelige feil så liten som mulig. Dette systemets effektivitet skal kontrolleres med regelmessige stikkprøver.
6. Bestemmelse av genotype av blod eller annet vev som er innsamlet i forbindelse med avlsprogrammet, skal utføres i laboratorier som er godkjent innenfor rammen av programmet.
7. Vedkommende myndighet i medlemsstaten kan bistå avslag som ønsker det med å opprette genbanker med sæd, eggceller og/eller embryoer som er representative for de prionproteingenotypene som trolig vil bli sjeldne som følge av avlsprogrammet.
8. Det skal opprettes avlsprogrammer for hver rase, idet det tas hensyn til:
  - a) hvor hyppig de forskjellige allelene forekommer hos rasen,
  - b) hvor sjelden rasen er,
  - c) unngåelse av innavl eller genetisk drift.

Del 2 — Særskilte regler for besetningene som deltar

1. Formålet med avlsprogrammet skal være å øke hyppigheten av ARR-allelet i sauebesetningen og samtidig redusere forekomsten av de allelene som det er påvist bidrar til mottakelighet for TSE.
2. Følgende minstekrav gjelder for besetningene som deltar:
  - a) alle dyr i besetningen som det skal bestemmes genotype for, skal identifiseres individuelt ved hjelp av sikre midler,
  - b) det skal bestemmes genotype for alle værer som er beregnet på avl i besetningen før de brukes til avl,
  - c) innen seks måneder etter at genotypen er bestemt, skal ethvert hanndyr som er bærer av VRQ-allelet, slaktes eller kastreres. Ingen slike dyr skal forlate driftsenheten unntatt med sikte på slakting,
  - d) hunndyr som man vet er bærere av VRQ-allelet, skal ikke forlate driftsenheten unntatt med sikte på slakting,
  - e) bare hanndyr som er sertifisert i forbindelse med programmet, herunder sædgivere som brukes til inseminering, skal brukes til avl innen besetningen.

Del 3 — Vern av raser og produksjonsegenskaper

1. Medlemsstatene kan vedta å gi unntak fra kravene i del 2 nr. 2 bokstav c) og d) for raser:
  - a) der frekvensen av ARR-allelet er på under 25 % ifølge undersøkelsen nevnt i vedtak 2002/1003/EF, eller
  - b) som står i fare for å forsvinne fra husdyravlen, som nevnt i artikkel 14 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 445/2002.
2. For raser der ARR-allelet ikke forekommer, eller der frekvensen er på under 10 % ifølge undersøkelsen nevnt i kommisjonsvedtak 2002/1003/EF, kan medlemsstatene vedta å gi unntak fra del 1 og 2, forutsatt at de aktuelle rasene omfattes av programmer for bekjempelse av skrapesyke.
3. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om unntak som er gitt i henhold til nr. 1 og 2, og om hvilke kriterier som er lagt til grunn.

---

*VEDLEGG II***RAMMEREGLER FOR GODKJENNING AV SAUEBESETNINGERS STATUS SOM TSE-RESISTENTE**

1. Etter rammereglene skal TSE-resistent status godkjennes for sauebesetninger som oppfyller bestemte kriterier, enten som resultat av deltakelse i avlsprogrammet som fastsatt i artikkel 2, eller på annen måte.

Denne godkjenningen skal gis på minst to nivåer:

- a) nivå-1-besetninger er besetninger som består utelukkende av sauer med genotypen ARR/ARR,
- b) nivå-II-besetninger er besetninger der avkommet nedstammer utelukkende fra værer med genotypen ARR/ARR.

Medlemsstatene kan vedta å godkjenne ytterligere nivåer for å oppfylle nasjonale krav.

2. Det skal utføres regelmessig stikkprøvekontroll av sauer fra TSE-resistente besetninger:
    - a) enten på driftsenheten eller på slakteriet for å verifisere genotypen,
    - b) for nivå-1-besetninger, av dyr over 18 måneder i slakteriet, for undersøkelser for TSE i samsvar med vedlegg III til forordning (EF) nr. 999/2001.
-